

Pripis: Obdolženec je priznal, da je najprvo omotil svojega pajdaša z udarci na čelo, potem pa mu s koso prerezal vrat.

Porotniki so ga soglasno spoznali krivim; vsled tega izreka ga je sodišče obsodilo v smrt na vislicah. Obsodba se je zvršila dné 4. novembra 1898.

Dr. P. Defranceschi.

Za ravnopravnost slovenščine in za nadsodišče v Ljubljani.

VII.

Deputacija odvetniške zbornice kranjske.

Zvršujoč sklep izvanredne glavne skupščine odvetniške zbornice kranjske z dne 17. julija t. l. se je izvoljena deputacija, namreč gg. zbornični predsednik dr. Mosché, zbornični pravdnik dr. Majaron in odbornik dr. Krisper, poklonila dne 14. oktobra t. l. tudi nj. ekscelenci gospodu ministerskemu predsedniku grofu Thunu ter mu izročila radi slovenščine kakor razpravnega jezika pri nadsodišči graškem spomenico, slično oni, ki jo je bila dne 13. avgusta izročila gospodu pravesodnemu ministru. (Gl. »Sl. Pravnik« 1898. l., str. 241. in nasl.)

Gospod ministerski predsednik je priznaval upravičenost pritožbe zapostavljenja slovenskega jezika od strani višjega deželnega sodišča v Gradci, a izjavil, da ni moči za sedaj eksekutivnim pôtem ničesar ukreniti v tej stvari in sicer, dokler ne izreče svojega mnenja najvišje sodišče, na katero je došla pritožba tudi radi višjesodnega razpravnega jezika v tem konkretnem slučaju.

V razgovoru je omenjala deputacija, da bi v varstvo popolne jednakopravnosti kazalo ustanoviti posebno nadsodišče v Ljubljani. Glede tega je ekscelenca grof Thun izrekel pomislek da se dotični zahtevi ne da lahko ugoditi, ker bi morali odtrgati od Štajerske in Koroške del kronovine ter priklopiti ga novemu višjesodnemu območju, s čemur da bi bilo prodrto načelo zgodovinsko deželnih individualitet.

VIII.

Deputacija splošnega shoda slovenskih odvetnikov, notarjev in kandidatov.

Po smislu sklepov tega shoda je njegov izvršilni odbor sestavil spomenice, katere je po deputaciji: gg. dru. Josipu Serncu, odvetniku v Celji; Ivanu Plantanu, c. kr. notarju v Ljubljani in dru. Gustavu Gregorinu, odvetniku v Trstu, izročil dne 14. oktobra t. l. gospodu ministerskemu predsedniku in resortnim ministrom njih eksc. gg. dru. pl. Ruberju, dru. Kaizlu in baronu Dipauliju.

Gospodu kabinetnemu šefu eksc. grofu Thunu je deputacija oddala vse spomenice, tičeče se posameznih resortov, poleg tega pa tudi posebno spomenico zastran uradov, podrejenih c. kr. ministerstvu za notranje stvari. Le-ta spomenica piše, navedši sklepe shoda slov. odvetnikov in notarjev (glej »Slov. Pravnik« str. 204 in nasl.), nastopno:

»Izvajaje sprejeto naročilo usoja si podpisani izvršilni odbor udano predložiti Vaši ekscelenci imenovane sklepe.

Pri tem naj bode izvršilnemu odboru dovoljeno iz razprav shoda odvetnikov in notarjev posebej to povdarjati, kar upravičuje in utemeljuje storjene sklepe, kolikor se tičejo resorta Vaše ekscelence.

Shod odvetnikov in notarjev se je sicer poglavitno zaradi tega zbral, da bi se z zakonitimi sredstvi odbijalo nepričakovano in samovoljno postopanje c. kr. višjega dež. sodišča v Gradcu, vsled katerega se je zopet akutno napravilo vprašanje glede dopustnosti slovenskega jezika pri sodiščih, ki se je dosedaj smatralo v veliki meri dognanim.

Razprave shoda pa se umevno niso dale omejiti samo na justična oblastva. Tudi jezikovne razmere pri političnih oblastvih kronovin, v katerih prebivajo Slovenci, so se natančno razmotrivale, in pri tem so se dognali odnošaji, kateri so za Slovence tako obupni, kakor nikjer drugod.

Glede justičnih oblastev so se napravile v imenovanih deželah vsaj slabi poskusi, da bi se jezikovne razmere pri teh oblastvih vsaj približale najnujnejšim potrebam slovenskega

naroda. Glede političnih oblastev pa se tak poskus nikdar ni resno napravil, niti na Kranjskem, niti v kateri drugi kronovini. Na tem polju je državna uprava ostala popolnoma stara. Povsod se kaže tendenca, da bi se iz napačno razumevanih, takozvanih državnih interesov dajala prednost nemškemu jeziku neopravičeno in v očividno škodo za interese slovenskega ljudstva.

Slovenski jezik, čigar pripustnost na sodiščih je imela najboljše nasledke, se pri vseh političnih oblastvih teoretično in praktično smatra manj vrednim idijomom in na ta način se z nami ravna. Priznati se mora, da se pri nameščanji političnih uradnikov skoraj nič ne ozira na jezikovne sposobnosti in, ne da bi se pretiravalo, sme se izreči, da v kronovinah, kjer stanujejo Slovenci, dve tretjini uradnikov v politični državni službi nista večji našemu narodnemu jeziku, samo na Kranjskem je v tem oziru nekaj boljše. Povsod so pa še v izključni rabi nemški odloki, nemški zapisniki, če tudi se zapisujejo ob razpravah s slovenskim kmetom.

To postopanje se kaže celo v vojvodini kranjski če tudi v manjši meri in ne tako ostentativno. Tudi na Kranjskem je pri političnih oblastvih očividna prikazen, da se povsod nemščini daje prednost.

Ni se torej čuditi, da se povsod slišijo rezke pritožbe proti uradovanju političnih oblastev in ni čudo, da se ljudstvo proti administrativnim oblastvom vedno bolj nezaupno vede. Odločbe teh oblastev segajo po navadi globokejše v ljudsko življenje, nego-li odločbe justičnih oblastev, posebno tedaj, kedar se po političnih razsodbah odloči v stvareh, katere za leta in leta vsebujejo za cele ljudske sloje srečo ali nesrečo. Ako se take razsodbe priprostim kmetom naznanijo v popolnoma neznanem jeziku, ako se vrhu tega pri poprejšnjih razpravah skoraj beseda ne govori slovenski, da bi jo mogli vdeleženci razumeti, potem je umevno, da se vsilijo priprostemu človeku povsod taki nazori, po katerih popolnem izgubi zaupanje do oblastev.

Ob najboljši volji političnih uradnikov se take razmere v resničnem interesu države ne bodo dale trajno vzdržati

Prememba v tem oziru je nujno potrebna, posebno tudi zato, ker se nahajajo ravno v teh razmerah najpoglavitnejši vzroki za ono veliko nezadovoljnost, katera se je polastila zadnjih 30 let slovenskega ljudstva.

Imamo sicer državne osnovne zakone, kateri jamčijo vsem jezikom naše države jednake pravice pri vseh uradih; vendar pa si je bil shod odvetnikov in notarjev v svesti, da se enake zastarele napake ne dajo takoj odpraviti, in da se mogó razmere le polagoma zboljšati.

V prvi vrsti je želeti, da bi se vendar enkrat našla vlada, ki bi v kronovinah, koder stanujejo Slovenci, resno prijela se ureditve jezikovnega vprašanja pri političnih oblastvih in bi to ureditev vstrajno izvajala. Ta ureditev je toliko nujnejša, ker prej sploh ni pričakovati, da bi se moglo doseči med narodi na jugu naše države sporazumljenje; ta ureditev se pa da toliko lažje izvesti, ker je slovenski narod svoje zahteve utesnil na to, kar nam že po človeški naravi pristoja, in ker ničesar ne zahteva, kar bi količkaj moglo škodovati državnim interesom. Najvažnejša zahteva, katero izreka slovenski narod po vsej pravici in katere ne more nikdar popustiti, je pa ta, da se v politično upravni službi samo take osebe namešča, ki so popolnoma zmožne slovenskega jezika. To zahteva naše ljudstvo sicer v svojem lastnem interesu, bolj pa še v interesu državne uprave, katera je v sedanjih razmerah površna in dostikrat tudi krivična. Dalje treba na vsak način izpolniti načelo, da se vsaka slovenska vloga v slovenskem jeziku reši, da konečno vendar enkrat poneha tekmovanje med posameznimi uradniki, kateri iščejo — in sicer tudi na Kranjskem — veliko čast v tem, da slovenskim kmetom utihotapijo kolikor moči nemških odlokov. Dalje je na vsak način izvajati načelo, da se zapišejo s slovenskimi strankami tudi slovenski zapisniki, tako, da vendar enkrat neha pri javnih oblastvih napaka, da se povsod zapisujejo nemški zapisniki, katerih slovenski kmetje ne razumejo, če tudi jih podkrižajo,

Konečno moralo bi se političnim oblastvom strogo zapovedati, da naj dopisujejo slovenskim občinam samo slovenski, ker imajo nemški dopisi največkrat to posledico, da občine do-

tičnih naredeb ne zvršujejo, ker občinski predstojniki niso zmožni nerazumnih uradnih dopisov si raztolmačiti.

Shod odvetnikov in notarjev je prepričan, da je ugovarjanje, češ, vlada nima zadosti slovenščine zmožnih uradnikov, le deloma opravičeno. Izvestne protekcije, o katerih ni treba natančneje izpregovoriti, so marsikoga sposobnega moža odvrnile od politične karijere in res želeli bi bilo, da bi dežele, koder Slovenci prebivamo, ne bile tudi še za naprej pribežališče vseh mladeničev, ki drugod niso porabni.

Ako pa bi navedeni ugovor bil opravičen, potem je dolžnost vlade, da skrbi za potreben naraščaj uradnikov. Ker je naše ljudstvo ubogo, ker Slovenci nimamo vseučilišča, je umevno, da naša mladina ne obiskuje dovolj vseučilišč, ker so ista daleč od tujem, in umevno je, da je le malo roditeljev, ki so zmožni svojim otrokom nakloniti drago vzgojo vseučiliško. Zaradi tega se je tudi postavil shod odvetnikov in notarjev na to stališče, da je vlada dolžna dajati državne ustanove mladeničem, kateri se posvetijo pravoslovju in ki hočejo vstopiti v državno službo; na ta način bi se znabiti zgodilo, da bi se na avstrijskih vseučiliščih oglasilo toliko slovenskih pravnikov, kolikor jih je potreba za naraščaj uradništva.

Podpisani izvršilni odbor si konečno še dovoljuje na to opozoriti, da veljajo predstoječe naredbe tudi glede hrvatskega naroda v Istriji, in si dovoljuje izreči prošnjo:

Vaša ekscelenca naj blagovoli sklepe shoda slovenskih odvetnikov in notarjev na znanje vzeti.« —

Gospodu justičnemu ministru sta se izročili dve spomenici, jedna radi uradovanja v pravosodji, druga radi nadsodišča v Ljubljani. Le-ta se bistveno vjema z dotičnim poročilom na shodu odvetnikov in notarjev (glej »Slov. Pravniki« str. 209 in nasl.) Prva pa najprvo navaja shodove sklepe ter potem nadaljuje:

»Že desetletja so si slovenski narod in njegovi zastopniki neumorno prizadevali, slovenskemu jeziku priboriti ravnopravnost v uradih, ki so za slovensko prebivalstvo določeni.

To prizadevanje bilo je tembolj utemeljeno, ker slovenski narod v južnih avstrijskih pokrajinah stanuje v kompaktnih masah, in bi se zaradi tega uveljavljenje slovenskega jezika

borilo z neznatnimi etnografičnimi težkočami. Dasi je to prizadevanje popolnoma opravičeno, so se mu vendar vlada in višja, z raznimi, največ tujimi elementi sestavljena oblastva kar najbolj upirala, toda zaman; vkljub opoziciji se raba slovenskega jezika čimdalje bolj razširja. Radi tega bil bi čas one zadržke odstraniti, kateri se še vedno, dostikrat na prečuden način, ravnopravnosti upirajo, zakaj končno je vendar neizogibno, da bode slovenski jezik svojo ravnopravnost dosegel in da jo doseči mora, če naj v Avstriji nastopijo zopet vrejene razmere.

Prizadevanje slovenskega prebivalstva naslanjalo se je spočetka na samo po sebi razumljivo, v naravnem pravu utemeljeno oportuniteto, kakor tudi na § 13. občnega sodnega reda. Zadnji pa se je navadno tako tolmačil in uporabljal, da se mu je slovenskemu jeziku sovražna misel s silo podtikala. Ker so se pa zlasti od justičnih oblastev, kjer je ravnopravnost slovenskega jezika najvitalnejšega pomena, delale naravnost neverjetne težkoče, zdelo se je visokemu pravosodnemu ministerstvu potrebno, na predsedstvo c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu in Trstu izdati odredbo z dne 15. marca 1862. l., v kateri se je sodiščem vsaj deloma uradovanje v slovenskem, oziroma hrvatskem jeziku določno zaukazalo. Slovensko uradovanje je od tedaj dejanski napredovalo, dasi so razna ministerstva in razni politični sistemi včasih bolj, včasih manj poskušali ovirati je.

V smislu člena 19. državnih temeljnih zakonov z dne 21. decembra 1867 zadobili so vsi narodi v Avstriji, tedaj tudi slovenski narod, jednakopravnost v šoli in uradih, in z gotovostjo bilo je pričakovati, da se ravnopravnosti slovenskega jezika pri uradih ne bo več ugovarjalo. Opozicija oblastev proti slovenskemu jeziku pa je postala kronična in je v posameznih slučajih rodila tako gorostasne izrodke, da je bilo neobhodno treba novih in strožjih odredb.

Z ministerijalno odredbo z dne 14. aprila 1881, št. 20513 ex 1881 se je za kronovino kranjsko že veljavna odredba z dne 5. septembra 1867, št. 8636 razširila na ves obseg sodnega okrožja celjskega in mariborskega in na slovenske pokrajine koroške; tudi se je odredilo, da se mora slovensko uradovanje,

katero je bilo dosihdob samo po možnosti in priložnosti predpisano, v bodoče neomejeno praktimirati. S to odredbo se je odpravila tudi ona omejitev, da se mora namreč slovensko uradovati samo glede onih strank, katere nemškega jezika niso zmožne.

Z ministerijalno odredbo z dne 24. novembra 1895, št. 20486 se je vrhu tega c. kr. deželnemu sodišču v Celovcu zabičilo, da se mora strogo po določbah ministerijalnih naredb iz leta 1882 ravnati.

Uveljavljenje novega civilnega postopnega reda bi bilo moralo v smislu principa ustmenosti in neposrednosti postopanja povzročiti daljno razširjanje slovenskega uradovanja, dasi ima zakon v tem oziru le malo določb. Zgoraj navedene določbe in odredbe pa vzlic temu vsaj deloma pripuščajo ravnopravno rabo slovenskega jezika pri pravosodnih oblastvih.

Toda če na podlagi teh določb današnjo prakso premo-trivamo, pridemo do neovržnega sklepa, da se zakoniti predpisi ne izvršujejo, ampak da se celo vedoma prezirajo.

Imenovani jezikovni predpisi se jedino in izključno v kronovini kranjski vsaj kolikor toliko upoštevajo, njih uveljavljenje se je zvršilo brez opozicije od strani sodnega stanu, dasi k temu pripadajo tudi sodniki nemške narodnosti. V najkrajšem času so se, kakor oblastva, tako tudi stranke obeh narodnosti prepričale, da ravnopravnost slovenskega jezika deželi in pa tudi prvotnim nasprotnikom ni napravila nobene škode, ampak da je napravila samo narodnostni mir vsaj pri oblastvih. Jezikovne razmere na Kranjskem, dasi še vedno ne odgovarjajo do cela ravnopravnosti, so vidni kažipot, da bode legalno uveljavljenje jezikovnih naredb tudi zunaj kronovine kranjske narodni mir bolj pospeševalo kakor motilo.

Tega pa merodajni činitelji v ostalih, od Slovencev obljudenih kronovinah še niso uvideli.

Shod odvetnikov in notarjev se je bavil s številnimi klasičnimi vzgledi, ki kažejo, da se v drugih kronovinah zakoni in odredbe naravnost prezirajo. Konstatiral je, da zlasti sodišča na Spodnjem Štajerskem in Koroškem s slovenskimi strankami vseskozi in namenoma samo nemško uradujejo, ako jih ne ščitijo slovenski odvetniki. Tudi v tem slučaju se skoro

vsako uradno dejanje vrši v obliki nekake jezikovne borbe, vsled česar se meritorna stvar žalibog potiska v ozadje.

Uzrok takim razmeram in takemu krušenju izišlih predpisov pa je edino le ta, ker je disciplina pri višjih sodiščih in zlasti pri c. kr. višjem deželnem sodišču graškem v tem oziru nezadostna in prerahla.

Eklatanten dokaz temu, da je c. kr. višje sodišče graško ravnopravnosti slovenskega jezika neprijazno in da za nemški jezik naravnost propagando dela, je sklep njegov z dne 23. junija t. l., ki je tako nepričakovano in prezirljivo slovenski jezik odrinil od sodnega praga.

Če pa c. kr. višje sodišče take vzglede daje, potem ni čuda, da njemu podrejeni sodniki med seboj tekmujejo v tem, kako bi ugajali intencijam c. kr. višjega sodišča. Kam pa naj take razmere dovedejo, se danes še ne da lahko presoditi.

Na Spodnjem Štajerskem so razmere take, da bi bilo ravnopravnost slovenskega uradovanja z lehka izvesti, toda volje za to pri oblastvih skoraj čisto nedostaja.

V slovenskih pokrajinah Koroške pa se slovenski jezik pri oblastvih naravnost prezira, kar se da s številnimi vzgledi ilustrirati.

V Primorji, v Trstu, Istri, Gorici in Gradiški se sicer ravnopravnost slovenskega in hrvatskega jezika z italijanskim načeloma povsod priznava, praksa pa celo načelu možnosti in priličnosti povsod ne odgovarja, in je slovansko, oziroma hrvatsko uradovanje zavisno ne samo od jezikovne zmožnosti sodnika samega, ampak tudi celo od tega, da pri nekaterih sodiščih zlasti v Istri ni niti slovenskega odnosno hrvatskega jezika zmožnih pisarniških uradnikov, celo niti kakih pisarjev. Radi tega se često pripeti, da se pri primorskih sodiščih samo radi tega ne uraduje slovenski ali hrvatski, ker je sodnik sicer teh jezikov zmožen, ne pa tudi njegov pisar. To dejstvo, da je kaj takega sploh možno, nam služi v dokaz, da je na Primorskem še vedno v rabi nam neprijazen sistem ali pa vsaj, da nedostaje energične volje ta zastarani sistem zatiranja Slovanov pri sodiščih v jezikovnem oziru odsloviti. Kako se jezikovna ravnopravnost Slovanov pri sodiščih v Primorji izvaja, dokaz temu je kričeča okolnost, da se vzlíc

možnosti in priličnosti v okrožjih deželnege sodišča tržaškega in sodišča rovinjskega še ni moglo doseči, da bi se laškega jezika popolnoma nezmožnim obtožencem podala slovenska obtožnica. C. kr. državnemu pravdnistvu na ljubo, ki se z rokami in nogami podajanju slovenskih obtožnic protivi, se zasliševanje obtoženca največ italijanski, v sodnih okrajih Sežane, Komna in Podgrada pa nemški zapisuje. Le tako je mogoče, da se v čisto slovenskih sodnih okrajih Sežane, Komna in Podgrada obtoženec in priča, italijanskega in nemškega jezika popolnoma nevešči, seveda slovensko zaslišujejo, njih izpovedbe pa nemški protokolujejo in se potem glavne razprave v laškem jeziku na temelju dosledno v laščini sestavljenih obtožnic obravnavajo; in se niti za to zadostno ne poskrbi, da bi se izbralo toliko porotnikov slovenskega jezika zmožnih, da bi se zamogla sestaviti porotniška klop, ki bi obtoženca in priče razumela. Taki odnošaji so naravnost nevredni pravne države. V civilnem pravdnem postopanju, kjer stranke bolj po redko odvetnik zastopa, se slovenski jezik po možnosti in priličnosti odriva in pod pretvezo notranjega uradnega jezika po možnosti in priličnosti laško in nemško uraduje. V pravnih se sicer pri teh sodiščih slovanski jezik nekoliko bolj spoštuje, to pa le radi tega, ker slovanske stranke in slovanski zastopniki zadnja leta energično zahtevajo slovanskih rešitev. Toda tudi v pravnih rečeh se še ni povsod posrečilo na slovanske vloge dobiti slovanskih rešitev. Zlasti okrajni sodišči v Piranu in Bujah v Istri ne marati niti črke slovansko zapisati, dasi v nju okoliših Slovani kompaktno in v velikem številu stanujejo.

Ta popis je zvesta podoba jezikovnih neprilicnostij pri sodiščih v Primorji, katerim bi se dalo napraviti konec z energično voljo in zlasti s tem, da bi dosledno jezikovno kvalifikovani uradniki pri imenovanjih dobivali prednost.

Iz priloženega časnikarskega poročila o shodu odvetnikov in notarjev se razvidi, da so razni merodajni govorniki, kateri zavzemajo tudi častno politično stališče, brez okolnosti priznali, da spoštovanje pred oblastvi in zlasti pred sodišči med slovenskim prebivalstvom čimdalje bolj propada in mineva.

Shod odvetnikov in notarjev moral je najgloblje obžalovati, da zlasti pravosodje, čegar zvesti sotrudniki tudi oni hočejo biti, vsled neprestanih jezikovnih bojev in vsled jednostranskega stališča sodišč izgublja spoštovanje in zaupanje.

Radi tega je naravnost dolžnost odvetnikov in notarjev, da v interesu zlasti pravosodja proti takim razmeram pravočasno protestirajo.

Ni dvoma, da osobito visoko c. kr. pravosodno ministerstvo o teh odnošajih ni zadosti ali pa da je napačno poučeno, zakaj, sicer bi bilo neumljivo, da ono o svoji skrbi za razvitek in spoštovanje pravosodja trpi take odnošaje.

Tudi ni danes več dvomljivo, da so se mesta svétnikov pri c. kr. sodiščih, osobito pri c. kr. višjem deželnem sodišču graškem jednostransko podeljevala, zakaj, javna tajnost je, da je bila pri njih podelitvi nemška narodnost jedna najvažnejših kvalifikacijskih točk, dasi bi se s pravično podelitvijo svétniških mest med sodniki raznih narodnostij dalo doseči ono blagodejno ravnotežje, katero bi konečno moglo dovesti k mirnemu, objektivnemu in obojestransko kontroliranemu mnenju o jezikovni enakopravnosti.

Samo prilično bodi omenjeno, da se pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju že 10 let ni imenoval noben svétnik slovanske narodnosti, tako da sedaj tam posluje svétniški kolegij izključno nemške narodnosti.

Te ravno obrazložene neprilichnosti so bile shodu odvetnikov in notarjev povod k zgorajšnjim sklepom, kateri name ravajo njih remeduro. V tem oziru zdi se popolnoma opravičeno, če slovenski odvetniki in notarji napovedujejo energično poudarjanje ravnopravnosti in če so pripravljene braniti jo z vsemi zakonito pripuščenimi sredstvi opozicije. Temu namenu bode služila zveza vseh slovanskih odvetnikov in notarjev; skušali bodo tudi, da o vseh prestopkih jezikovnih naredeb izve tudi javnost in da se o njih obvestijo tudi visoka c. kr. ministerstva.

Ker navedeni nedostatki slovenskim dijakom ne morejo biti bodrilo za vstop v državno službo, zlasti v službo pravosodja, tedaj ne preostaja drugega, nego da se razmotriva o ustanovitvi štipendij za take dijake, in to tembolj, ker je že

danes čisto jasno in očitno, da dosedanje število slovenskih, ali slovenščine zmožnih uradnikov absolutno več ne zadostuje in osobito za bodočnost ni pričakovati zadostnega naraščaja.

Končno vidi se shodu odvetnikov in notarjev tudi potrebno sprožiti misel o ustanovitvi c. kr. višjega deželnega sodišča s sedežem v Ljubljani. V tem oziru naj bode dovolj opozoriti na posebno za to predloženo spomenico.

V imenu shoda slovenskih odvetnikov in notarjev udano podpisani zvršilni odbor zagotovo pričakuje, da bode visoko c. kr. pravosodno ministerstvo te pritožbe objektivno presoјalo, zakaj slovenski odvetniki in notarji se pri teh uvaževanjih niso dali voditi toliko od političnih motivov, kolikor od načela, da je pravično in sigurno uradovanje osobito pri justičnih oblastvih mogoče samo tedaj, ako se slovenskemu odnosno hrvatskemu jeziku prizna ona ravnopravnost, katera ne vzbuja in vtrjuje samo pri strankah čuta pravičnosti, ampak katera je tudi za odvetniški in notarski stan edino sredstvo za takšno sodelovanje pri uradovanji, kakoršno zamorejo zagovarjati pred svojim stanom in svojo vestjo.

V imenu shoda slovenskih odvetnikov in notarjev usoja si podpisani komite udano prositi:

Visoko c. kr. pravosodno ministerstvo blagovoli te sklepe vzeti v vednost in ukreniti, da se očitani nedostatki najnujnejše odpravijo.« —

Spomenica, ki se je izročila gospodu finančnemu ministru, prijavlja sklepe shoda in potem piše mej drugim:

»Shod odvetnikov in notarjev se je v prvi vrsti zaradi tega zbral, da ugovarja proti neopravičenemu sklepu c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu, vendar pa se razprave shoda niso dale utesniti samo na justična oblastva. Tudi razmere pri davčnih oblastvih so se natančno razpravljale in posebno se je povdarjalo, da se v deželah, koder stanujemo Slovenci, prav dostikrat nameščajo uradniki, ki slovenščine niso zmožni, tako, da z ljudstvom sploh ne morejo občevati.

Od vseh strani se je naglašalo načelo, da naj pri nameščanju davčnih uradnikov, ki naj službujejo med Slovenci, vendar jedenkrat preneha tista lehkomiselnost, katera je prozvročila sedanje žalostne razmere, Ne oziraje se na obstoječe

zakone, je naše ljudstvo, ki davke plačuje, popolnoma upravičeno zahtevati, da ga pri davčnih uradih v njegovem lastnem jeziku zaslišijo, in da se mu posebno ne vsiljujejo dopisi davčnih uradov, kateri so sestavljeni v jeziku, njemu nerazumnem.

Tudi se je dognalo, da ima finančna uprava na razpolago pripravno uradniško osebje, da pa vzlic temu ne vporabi tega osebja, da marveč sposobne, slovenščine zmožne uradnike prav rada pošilja v tuje kronovine, dočim namešča v naših kronovinah, koder Slovenci prebivamo, Nemce in Italijane. To se godi seveda na kvar slovenskemu ljudstvu in tudi na kvar državi, ker je njena davčna administracija med Slovenci zato zelo pomanjkljiva.

Končno si dovoljuje podpisani zvršilni odbor, opozoriti na to, da vse to, kar se je gori navajalo glede slovenskega naroda, velja tudi za hrvatski narod v Istri, in si usoja izročiti udano prošnjo:

Vaša ekscelenca naj blagovoli sklepe shoda slovenskih odvetnikov in notarjev vzeti na znanje.«

V spomenici, podani gospodu trgovinskemu ministru, se poleg sklepov in mej drugim prijavlja to-le:

»Tudi razmere pri poštnih in brzojavnih uradih so se natančno razpravljale in posebno se je naglašalo in dognalo, da slovenski narod vkljub dolgemu in neumornemu naporu tudi pri teh oblastvih še ni mogel doseči jednakopravnosti.

Naše ljudstvo se v jednomer razburja po malenkostnih odločbah teh uradov, katere nimajo za državno upravo nikake koristi. V tem oziru si usojamo poudarjati stališče glede dvojezičnih poštnih pečatov, napisov, tiskovin in tako dalje. Kak boj se mora biti za vsaki — dvojezični pečat! Godi se ravno tako, kakor da bi se nahajala v Avstriji rešitev države v nemškem poštnem pečatu! Dvojezične tiskovine so sicer uvedene, toda pri mnogih uradih se nalašč zadržujejo in strankam se reče, da ni dvojezičnih tiskovin.

Slovenski oddane brzojavke se pačijo tako, da jih prejemnik ne more razumeti. Nepregledno je število pisem s slovenskim napisom, katera dolgo časa potujejo po vsem svetu, predno pridejo na kraj, kamor so določena.

Take nepravilnosti se pojavljajo v službi skoro vsaki dan. Dostikrat jih zakrivijo nalašč dotični uradniki, kateri svojemu nemškemu mišljenju s tem pomagajo, da se znosijo nad pismom s slovenskim napisom ali nad slovensko brzojavko. Pri tem se dotični uradniki dobro zavedajo, da take malenkostne sekature izdatno dosežejo svoj namen in da slovensko ljudstvo neprenehoma razburjajo. Največkrat pa se zakrivijo take nepravilnosti vsled nevednosti uradnikov, ker se državna uprava od nekdanj držži načela, da se nameščajo pri poštnih in brzojavnih uradih v slovenskih kronovinah taki uradniki, kateri slovenskega jezika sploh niso zmožni, ali pa prav nepopolno. Nasprotno pa se poštni in brzojavni uradniki, kateri so popolnoma zmožni slovenščine, predstavljajo v nemške ali laške kraje, samo da se s tem pokaže, da je Avstrija nemška država in da mora taka ostati.

Tudi pri poštnih in brzojavnih uradih ne bo preje miru, dokler ne bode uvaževala državna uprava samo po sebi umevne a dosedaj tako sovražene načela, da morajo uradniki, kateri naj med slovenskim ljudstvom izvršujejo če tudi najmanjšo državno službo, razumeti jezik našega ljudstva popolnoma v besedi in pismu.

Podpisani odbor si še dovoljuje končno opozoriti, da vse to, kar se je tukaj navajalo glede slovenskega naroda, velja tudi glede hrvatskega naroda v Istri in si usoja izročiti udano prošnjo:

Vaša ekscelenca naj blagovoli sklepe shoda slovenskih odvetnikov in notarjev vzeti na znanje.«

O razgovorih deputacije z ministri je tržaška »Edinost« priobčila iz kompetentnega peresa naslednje poročilo:

»Deputaciji odposlancev odvetniškega in notarskega shoda, katero je vodil štajerskega deželnega glavarja namestnik g. dr. Šerbec in katera je predložila spomenico v istem smislu, kakor deputacija odvetniške zbornice kranjske, pridodavši še sklepe omenjenega shoda in posebno pritožbe glede zapostavljanja slovenskega jezika v vseh uradih, zatrdil je ministerski predsednik, da bode skrbel za to, da se bode povsod strogo izvrševalo načelo enakopravnosti ter da bode uvaževal vsako pritožbo v tem oziru. Pri-

tožbe pa naj se vlagajo takoj v vsakem slučaju, ker je lažje preiskovati posamične slučaje, nego nešteto slučajev naenkrat. Na opazko dra. Gregorina, da smo posebno na Primorskem še daleč od ravnopravnosti ter da polaga ministerskemu predsedniku posebno toplo na srce vprašanje slovenske šole v Trstu, katero čaka rešitve že 14 let, je odgovoril ministerski predsednik, da je tržaško šolsko vprašanje jako zamotano ter da mu je znano iz lastne prakse, kako dolgo so se vlekla taka vprašanja na Češkem. Sicer pa da je prepričan, da bode sedanji gospod namestnik nepristransko upošteval opravičene želje primorskih Slovanov.

Posebno dolgo se je mudila ista deputacija pred justičnim ministrom Ruberjem, ki je pazno poslušal želje in pritožbe, izražene mu po dru. Srneću sploh in posebe za štajerske, po notarju Plantanu za kranjske Slovence in po dru. Gregorinu za primorske Slovence. Mej drugim je priporočal poslednji ministru, naj ukrene potrebno, da bodo že enkrat primorska državna pravdništva vlagala slovenske, oziroma hrvatske obtožnice ter da se stori konec anomaliji, da se čestokrat zaslišujejo stranke v kazenskih stvareh v slovenskem jeziku, zapisujejo se zapisniki v nemškem, a razpravlja se v italijanskem jeziku, vse to na ljubo državnemu pravdnistvu, ki se z vso silo brani proti slovenskemu in hrvatskemu razpravljanju. Gospod minister je izjavil na to priporočilo, da je opisano postopanje nezakonito ter da je že sam storil korake v tem oziru, ker se mu izražene zahteve zde opravičene v vsakem oziru.

Finančni minister dr. Kaizl je poslušal pozorno pritožbe odposlancev odvetnikov in notarjev ter je obljubil, da bode povsodi strogo varoval jezikovno ravnopravnost. Na opazko dra. Gregorina, da se moramo boriti na Primorskem na finančnih oblastvih celó za take malenkosti, kakor so plačilni nalogi in davčni opominski listi, kateri se izdajajo v Trstu načeloma v laškem in nemškem jeziku tudi znanim slovenskim strankem, mej katere se prišteva tudi on sam, ter da se to dogaja konsekvantno, izjavil je dr. Kaizl, da se mu to zdi čudno ter da je mislil, da se to ne dogaja več. Zabeležil si je to

pritožbo še posebno ter je obljubil, da v tem oziru ponovi svoje naloge.

Slednjič se je predstavila deputacija odvetnikov in notarjev še trgovinskemu ministru baronu Dipauliju, kateri je obljubil, da bode vestno preiskoval podane mu pritožbe ter da bode skrbel po možnosti za zvrševanje ravnopravnosti na podrejenih mu uradih in posebno na brzojavnih in poštnih uradih. Za sedaj, t. j. dokler ne prouči spomenic, da ne obljublja ničesar, ker ima navado, da tudi stori, kar je obljubil.

Deputacija odvetnikov in notarjev se je razgovarjala z ministri še o različnih perečih vprašanjih, katera se pa ne dajo razpravljati na tem mestu.

IX.

Stališče c. kr. najvišjega sodišča.

C. kr. najvišje sodišče je dobilo povod izreči se zastran sklepa, s katerim je c. kr. višje deželno sodišče v Gradci na prizivni razpravi dne 23. junija l. l. odklonilo slovenski jezik kakor razpravni jezik. Izreklo se je na dva načina, prvič v odločbi, ki jo je izdalo na revizijo, a drugič v posebni odredbi v smislu opravnega reda za graško nadsodišče.

V dotični pravdi tožitelja Ivana G. proti tožencema Ivanu M. ter njegovi ženi Frančiški M. radi 2514 gld. 28 kr. (gl. »Slov. Pr.« str. 182) je namreč tožiteljev zastopnik g. dr. Fr. Stor vložil revizijo zoper rabsodbo c. kr. višjega dež. sodišča v Gradci z dne 23. junija 1898 opr. št. Bc II. 222/98/2, s katero se je na priziv tožitelja in prvotoženca potrdila rabsodba c. kr. dež. sodišča ljubljanskega z dne 21. aprila 1898 opr. št. Cg I 41/98/7. Z revizijskim spisom je izpodbijal rabsodbo zaradi tega: 1.) Ker se je tožbena zahteva glede drugotoženke Frančiške M. odbila in potrdila rabsodba I. inštanca v celem obsegu. 2.) 3.) 4.) Ker se je predlog zastopnikov tožitelja in drugotoženke, da se naj razprava vrši kakor na prvi inštanca, tako tudi pred prizivnim senatom v slovenskem jeziku, s sklepom zavrnil in 5.) ker so se predlogi zastopnikov vseh strank, da se naj zaslišita pod prisego prvotoženec, oziroma drugotoženka, s sklepom prizivnega senata zavrnil. —

Izvajal je revizijske razloge: *Ad* 1.) mej drugim: »... Ker pa je prizivni senat zavrnil predlog, da se naj slovenski razpravlja, zavrnuti je moral tudi konsekventno predloge zastopnikov, da se naj prvotoženec in drugotoženka zaslišita kakor stranki pod prisego, dobro vedoč, da stranki nista večji nemškega jezika in da bi bil torej prizivni senat primoran razpravljati s slovenskimi strankami v slovenskem jeziku v smislu §-a 26 civ. pr. reda ter tako spraviti svoj prvotni sklep »ad absurdum«. S tem svojim sklepom pa je kršil prizivni senat zakon, posebno čl. XIX drž. tem. zakonov in je celo postopanje nično v smislu §-a 503, ozir. §-a 477 civ. pr. reda, ker se je strankam, oziroma njih zastopnikom po nezakonitem ravnanju odvzela možnost razpravljati na prizivnem sodišču v materinem slovenskem jeziku, kateremu je zajamčena v drž. tem. zakonih jednakopravnost tudi v vseh uradih. To kršenje zakona ustanavlja ničnost in le mimogrede opomnim, da je pravno čustvo ljudstva vsled nične rabsodbe c. kr. viš. dež. kakor prizivnega sodišča tembolj razburjeno, ker je ljudstvo, kakor so tudi pravniki vsi mnenja, da bi se morale stranke ali vsaj jedna stranka zaslišati pod prisego in da bi se morala potem drugotoženka na vsak način tudi obsoditi po tožbeni zahtevi«... *Ad* 4 in 5: »Povedal sem razloge že k št. 1.) ter dejanske okolnosti, iz katerih sledi, da se nahajajo v le-tej pravdi bistvene pomankljivosti, ki so na poti, da se ni pravda do dobrega pretresla in temeljito rabsodila. — Revizijski predlogi: 1.) Da se rabsodba II. inštance zaradi ničnosti razveljavi, ozir. tako premeni, da se tudi drugotoženka obsodi po tožbeni zahtevi 4.) Da se razveljavi sklep c. kr. viš. dež. sodišča v Gradci odnosno II. senata z dne 23. junija 1898. l. in izreče, da se je s tem sklepom kršil čl. XIX. drž. tem. zak. ter s tem včinila ničnost po smislu §-a 477 št. 4 in §-a 503 civ. pr. reda. 5.) Da se pripustijo o zgoraj navedenih dejanskih okolnostih dokazi po zapriseženem zaslišanji prvotoženca, ozir. drugotoženke in da se v to svrhu po §-u 509 odst. 2. civ. pr. r. odredi pri vis. revizijskem sodišču ustna razprava v svrhu popolnitve pomankljive razprave I. in II. inštance.

C. kr. najvišje sodišče je v nejavni seji glasom odredbe z dne 3. novembra 1899 št. 13417 povsem potrdilo iz-

podbijano rzsodbo prizivnega sodišča. Glede na jezikovno vprašanje piše v razlogih:

»Rzsodba prizivnega sodišča se izpodbija po smislu §-a 503 št. 1 civ. pr. reda, ker je nična zaradi nedostatka, označenega v §-u 477 št. 4 leg. cit. Ničnost bi se bila zgodila vsled sklepa prizivno-sodnega senata, ki odklanja predloge zastopnikov strank, da bi se pripustila razprava v slovenskem jeziku.

Za revizijsko sodišče mora biti v tem pogledu odločevalno le to, ali se je s tem sklepom po smislu navedeb v pritožbi kaki stranki odvzela mogočnost, razpravljati pred sodiščem, vsled nezakonitega ravnanja. Le v tej zvezi more revizijsko sodišče presojati razlog pritožbe. Če pa bi bila napovedana ničnost resnična, tedaj bi mogla po §-u 510. civ. pr. reda le privedi do razveljavljenja rzsodbe, nikakor pa ne do nje prenarredbe v smislu eventualnega revizijskega predloga.

Ničnosti po smislu št. 4. §-a 477. civ. pr. reda pa tukaj ni, ker ta zakon preti z ničnostjo le, če je kdo prikrajšan v pravici, da ga je poslušati, iščečega ali branečega pravo. Tožitelj v tej pravici gotovo ni bil prikrajšan, ker razprava se je vršila tako, da je bilo njegovemu zastopniku popolnoma slobodno, kakor mu pristojna, govoriti in predlagati, kar je tudi čeprav v nemškem jeziku, vendar-le brez zapreke storil.

Da bi bil navzočni, baje le slovenščine zmožni tožitelj sam poprijel besedo za kako izjavo in da mu bi dotična beseda bila pretrgana, ne izhaja iz neizpodbijanih protokolarnih ugotovitev. Vprašanje pa, v kaki obliki bi se bilo razvilo morebitno dokazovanje zaslišanjem strank kakor prič, je konечно v nemar pustiti, ker prizivni senat je tozadevne predloge zavrnil iz stvarnih, ne pa iz jezikovnih razlogov.

Izpodbijanje radi dozdevne ničnosti je torej neutemeljeno, in zato tudi vprašanja, ali je sklep nezakonit, ni treba tukaj pretresavati.« —

Po soglasnih javnih poročilih je pa c. kr. najvišje sodišče povodom odločbe o tej reviziji izdalo c. kr. višjemu sodišču v Gradci tudi navodilo zastran rabe slovenskega jezika na prizivnih

razpravah in to posebej na podlagi §-a 277., odst. 2. opravnega reda. Zategadelj vsebina tega navodila javnosti ni natančno znana.

X.

D o p i s.

Po poročilih raznih časnikov je najvišje sodišče razveljavilo sklep graškega nadsodišča, s kojim je bil slovenski jezik kakor razpravni jezik pri tem sodišču izključen. Vsebina in razlogi te odločbe natančno še niso znani. Vender pa se ne manjka komentarjev, ki jej pritrjujejo, ali jo odklanjajo, katerej stranki pač razlagatelji pripadajo.

Naš namen ni, spuščati se s tistimi v polemiko, ki na nečuven način spravljajo sodni izrek v dotiko z najnižjimi strankarsko-političnimi nakanami. Prav tako pa se nam tudi ne zdi potrebno, da bi se zaradi tega radovali, ker se je samo za senat graškega nadsodišča sporno vprašanje pravnim potom pravilno in pravično rešilo.

Stališče, na kojem stojimo vsled sklepa graškega nadsodišča, je bistveno drugo, nego ono, koje glasila strank tu in tam zavzemajo. Mi namreč preko odločbe najvišjega sodišča še ne pozabimo, da je nastalo jezikovno vprašanje obsežnega načelnega pomena, kojega najvišje sodišče ni ne rešilo, niti bilo poklicano rešiti je. Ne pozabimo tudi, da je to vprašanje člen v tisti verigi poniževanj, koju si prizadevata nemški šovinizem in nemška premoč oviti okolu narodnega razvoja Slovencev.

Priznavamo sicer, da je odločba najvišjega sodišča vstvarila prejudic, ki ga bodo najbrž tudi sodniški krogi nasprotnega naziranja prvi čas uvaževali. Toda znano nam je, da celó zapriseženih zakonov pred strastjo strankarstva ni môći braniti, toliko manj pa odločb.

Za nas torej še to vprašanje ni rešeno, nego je bodemo šele tedaj mogli smatrati rešenim, t. j. s pozorišča odstranjenim, kadar bodemo imeli garancije, da se ne more nikdar več povrniti. In to garancijo zapazimo edino le v narodnem sodniškem stanu.

Narodne sodnike ali pravilneje: narodna sodišča! Brezdvomno je, da jih imajo vseskozi Nemci, Poljaki, Čehi, Italijani — zakaj bi jih ne imeli tudi Slovenci? Sicer jih imajo tudi Slovenci, toda le deloma. Največ na Kranjskem, malo na Primorskem, na Štajerskem že jako malo, najmanj ali nič pa na Koroškem. To velja za okrajna sodišča. — Sodni dvori pa so razven Ljubljane in Novega mesta izključno z Nemci zasedeni, često s takimi, ki so slovenskega jezika le za silo zmožni. Sodni dvor druge stopnje v Gradcu pa sploh dosedaj še nikdar slovenskega svetnika videl ni.

Tako je s sodniškim stanom za prebivalstvo preko jednega milijona Slovencev. —

Dne 19. aprila 1850 (drž. zak. št. 182) izšla je ces. naredba »glede organizma in obsežnosti delokroga višjesodnega senata v Tridentu v razmerji do nadsodišča v Inomostu.«

Ta cesarska naredba je iz več ozirov zanimiva. Najprej nam kaže, da se svojedobno nikdo ni bal razkosa kake kronovine, da se ustrezne potrebam naroda glede narodnega sodstva. Kakor znano, je namreč ministerski predsednik grof Thun deputaciji kranjske odvetniške zbornice kakor glavno zapreko, da bi se v Ljubljani ustanovilo nadsodišče za slovenske pokrajine, označil nemožnost razkosa kronovin.

Nadalje nahajamo v navedeni naredbi ustanovljeno autonomijo italijansko-narodnega sodstva, kakoršnega ni bilo pozneje nikjer več v Avstriji.

»Nadsodišče v Inomostu za okraje c. kr. deželnih sodišč v Inomostu, Bolcanu in Feldkirchu in višjesodni senat v Tridentu za okraje c. kr. deželnih sodišč v Tridentu ter Roveredu imata neodvisno drug od drugega sama, ali v kolikor bi zakoni določevali, sporazumno z dotičnim generalnim prokuratorjem izvrševati sodno oblastvo in višje vodstvo sodstva v svojih odkazanih okrajih po smislu že obstoječih in v bodoče zdanih zakonov. (§ 9).« — »Višjesodni senat v Tridentu ima torej v obče, in v kolikor niso označene v naslednjih določbah izjeme, v svojih sodnih opravilih iste pravice in dolžnosti v svojem sodnem okolišu, katere ima nadsodišče v Inomostu za nemške Tirole in Predarelsko. (§ 10).«

Podpisal je to naredbo Schmerling. Število prebivalcev v laških Tirolih ni bilo takrat nič večje, nego ono vojvodine Kranjske. V primeri z današnjimi, vsako narodno pravo teptajočimi odnošaji glede sodnega oblastva v slovenskih pokrajinah zdi se nam stanje, vstvarjeno po imenovani naredbi v laških Tirolih, naravnost idejalno. Ne prikrivamo si prav nič, na kake težkoče bi zadelo justično vodstvo, če bi hotelo ustvariti le približno takšno stanje za Slovence.

V ustavni dobi se sploh ni ustanovilo nobeno nadsodišče in tudi noben samostojen višjesodni senat. Ni precedenčnega slučaja. Čl. 2. zakona glede sodniške oblasti določa: »Organizacijo in pristojnost sodišč določajo zakoni.« To je edina direktiva. Naj se li odločitev senata od nadsodišča smatra za »določitev organizacije in pristojnosti sodišča« — to je vprašanje, kojega ne bi radi naravnost zanikali.

To navajamo edino le v dokaz, da se zavedamo težkoč, ki se pravičnemu vravnanju teh odnošajev ustavljajo. Vzlic temu pa jih je treba vravnati in sicer tako, da se bodo zlagali s popolno, v državnem temeljnem zakonu izrečeno jednako-pravnostjo. V tem oziru ne moremo odnehati in tudi ne bomo odnehali, najmanj pa nas bo v tem našem prizadevanju oviralo huronsko vpitje nemških iredentovcev, ki vselej zahrumé, kadar se nam namerava pripoznati kaka naših naravnih pravic.

Čas je, da pustimo vsako sentimentalnost na strani; učili smo se od svojih nasprotnikov; odločnosti in vztrajnosti tudi nam ne bode manjkalo. Tudi nas bodo enkrat potrebovali, ker tudi mi smo činitelj v »Viribus unitis« avstrijskega cesarstva, za koje smo stoletja in stoletja blago in kri žrtvovali, a smo s tem dosedaj le nadvlado Nemcev v Avstriji krepili ter zatiranje našega lastnega naroda omogočili.

Sedaj je drugače. Mi hočemo iste pravice, kakoršne imajo Nemci in se nočemo dati v kulturnem razvoju našega naroda od njih ovirati. Konečno osiguranje našega narodnega prava gledé pravosodja moremo dobiti le v združenju vseh slovenskih pokrajin pod jedno nadsodišče, ki bi se naj ustanovilo v Ljubljani. Dobra stvar zahteva potrpljenje, to vemo; nikakor pa nam to ne bode jemalo poguma, temveč se bomo z vso silo prizadevali za dosego tega smotra.

Ker pa ne dvomimo, da bode pravična justična uprava to našo željo priznala za utemeljeno — posebno radi graškega slučaja, ki nam obeča vse možne velejitete — in da nas bo tudi v tem podpirala, moramo opozarjati na naredbo justičnega ministerstva z dné 3. februvarja 1890 št. 1874, ki se je izdala za nadsodišče v Pragi, ter gospoda justičnega ministra prositi, da v smislu te naredbe pri nadsodišču v Gradcu ustvari odnošaje, ki bodo za prvi čas vsaj nekoliko mogli obvarovati slovenski narod dogodkov, kakoršen je bil poslednji. Hvaležno bi potem dosego te etape naših prizadevanj poplačali. *Dr. A. M.*

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) Ustavitev dražbenega postopanja, ker k dražbenemu naroku ni prišel noben ponudnik.

V dražbenem postopanju dijaške ustanove K. zoper T. je narok za dražbo zemljišč (poljedelskih) določen bil na 24. oktobra 1898. Temu dražbenemu postopanju je pristopila upnica, posojilnica K. Dné 20. oktobra 1898 je odstopila zahtevajoča upnica, dijaška ustanova K., od nadaljevanja dražbenega postopanja; zato se je izdalo in pravočasno vročilo obveščenje vseh vdeležencev, odnosno poziv pristopivšemu upniku po smislu §-a 206. zvrš. r. Dražbeno postopanje se je nadaljevalo, a k dražbenemu naroku se noben ponudnik ni zglasil. Radi tega je zvršilno sodišče, c. kr. okrajno sodišče v Ljubljani dražbeno postopanje definitivno ustavilo iz teh-le razlogov:

K dražbenemu naroku, določenemu s tusodnim sklepom z dné 19. septembra 1898, opr. št. E $\frac{1117/98}{8}$ na 24. oktobra 1898 ni prišel noben ponudnik, dasiravno se je dražbeni oklic vsem vdeležencem vročil in tudi po zakonitih predpisih razglasil. Dejstvo, da ni nikdo prišel k dražbi, smatrati je enakim slučaju, da se pri dražbenem naroku ne doseže najvišji ponudek, ko se torej prodaja nepremičnin ne sme vršiti. To zopet, da se prodaja ne sme vršiti, je po svoji pravni naravi odrek domika. Treba torej